

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7

www.hzjz.hr

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

U HRVATSKOJ 2007. GODINE

Srpanj 2008.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU**

**PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U HRVATSKOJ 2007. GODINE**

Autori:

Mr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Zdenka Lesjak, administrator

Srpanj 2008.

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2007. GODINE

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece (NN 18/78), čl. 15 st. 2. u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Svaki prekid trudnoće sukladno zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Prijave prekida trudnoće dostavljaju se za sve žene, bez obzira imaju li stalno prebivalište u Hrvatskoj ili izvan nje.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti SZO – deseta revizija, prekid trudnoće obuhvaća sljedeće dijagnoze:

- O00 Izvanmaternična trudnoća**
- O00.0 Abdominalna trudnoća
- O00.1 Tubarna trudnoća
- O00.2 Ovarijalna trudnoća
- O00.8 Ostale izvanmaternične trudnoće
- O00.9 Izvanmaternična trudnoća nespecificirana
- O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)**
- O01.0 Klasična hidatidozna mola
- O01.1 Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola
- O01.9 Hidatidozna mola nespecificirana
- O02 Ostali abnormalni produkti začeća**
- O02.0 Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola
- O02.1 Neostvareni pobačaj (missed abortion)(abortus retentus)
- O02.8 Ostali specificirani abnormalni produkti začeća
- O02.9 Abnormalni produkt začeća nespecificiran
- O03 Spontani pobačaj**
- O04 Legalno induciran (medicinski) pobačaj**
- O05 Ostali pobačaj**
- O06 Nespecificirani pobačaj**
- O07 Neuspjao pokušaj pobačaja**

Tijekom 2007. godine bilo je prijavljeno 10.609 prekida trudnoće, što predstavlja blagi porast u odnosu na prethodne godine (2006.-10.224;2005.- 10.255; 2004.- 10.288; 2003.- 10.999; 2002.-12.002; 2001.- 12.814; 2000.- 13.870; 1999.-14.700; 1998. godine - 15.292; 1997. godine –16.400; 1996. godine – 19.634). (Tablica 1., Graf 1.)

U strukturi su najzastupljeniji legalno inducirani prekidi trudnoće, kojih je bilo 4.573 ili 43,1%.

Zabilježeno je 1.804 (17,0%) spontanijh prekida trudnoće, s istim udjelom kao i u godini ranije (1.803-17,6%).

Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeća, O05 Ostali pobačaj, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 39,9% (4.232). U strukturi pobačaja bilježi se njihov porast (1998.-21,0%; 1999.-25,5%; 2000.-26,5%; 2001.-29,0%; 2002.-29,1%; 2003.- 28,2; 2004.- 31,6%; 2005.-37%;2006.- 36,1%).

Tijekom 2007. godine zabilježeno je 423 legalno induciranih prekida trudnoće u mladim djevojaka do 19 godina, što čini 9,2 % od svih žena. Za 2006.godinu iznosio je 8,8%.

Od žena u kojih je izvršen legalno inducirani prekid trudnoće najviše je onih u dobi 30-39 godine. (Tablica 2.).

Specifična stopa legalno induciranih prekida trudnoće bila je u rasponu od 152/100.000 žena u dobi 40-49 godine do 643/100.000 žena u dobi 30-34 godina (Graf 2.). Ubaciti graf 2

Od 4537 žena koje su zatražile prekid trudnoće u braku je bilo njih 52,6%.

Ako tome dodamo podatak da je među ženama koje traže prekid trudnoće najviše onih koje već imaju dvoje djece – 1.468 ili 32,1% i u 2007. godini se potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće još uvijek koristi i kao sredstvo kontracepcije. (Tablica 3. i Graf 3.) ubaciti graf 3.

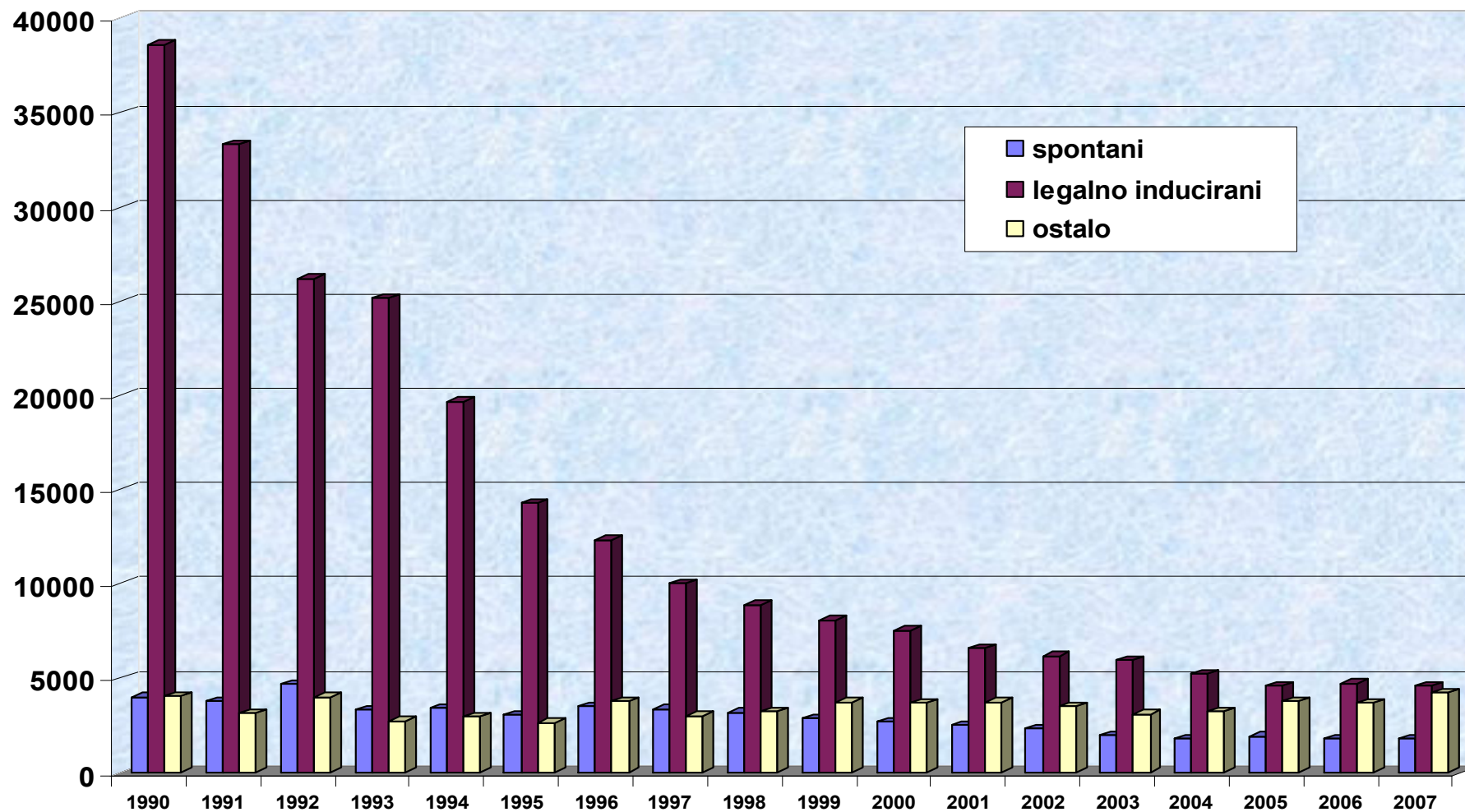
Analizirajući stope legalno induciranih prekida trudnoće prema županiji prebivališta žene, u 2007. godini najveća je stopa na 100.000 žena fertile dobi u Istarskoj županiji (925). Za cijelu Hrvatsku stopa je 423. Najnižu stopu i ove godine ima Splitsko-dalmatinska županija (18). (Tablica 5.)

Rezultati za 2007. godinu su iskazani na osnovu prikupljenih podataka iz zdravstvenih ustanova do 30. lipnja 2008. godine. Potrebno je napomenuti da dio prijave prekida trudnoće, na žalost ne dobivamo na zakonom propisanom obrascu «Prijave prekida trudnoće», već iz redovite bolesničko-statističke baze podataka. Tu činjenicu valja imati na umu u procjeni stanja vezanog uz prekide trudnoće u Republici Hrvatskoj.

Usporedba legalno induciranih prekida trudnoće na 1.000 živorođenih između Hrvatske i nekih zemljama Europe prikazana je na grafikonima 4 do 6.

Graf 1.

Legalno inducirani, spontani te drugi prekidi trudnoće uzrokovani patološkim stanjima, u Republici Hrvatskoj u razdoblju 1990. - 2007. godine

Tablica 1.

UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH PREKIDA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU OD 1993. DO 2007. GODINE

GODINA	Broj prekida trudnoće UKUPNO	O D T O G A						Broj legalno* induciranih prekida trudnoće na 100 roditelja
		spontani	%	Legalno inducirani	%	Ostali prekidi trudnoće	%	
1993.	31.239	3.339	10,7	25.179	80,6	2.721	8,7	53
1994.	26.014	3.396	13,1	19.673	75,6	2.945	11,3	43
1995.	19.950	3.021	15,1	14.282	71,6	2.647	13,3	28
1996.	19.634	3.520	17,9	12.339	62,8	3.775	19,2	25
1997.	16.400	3.377	20,6	10.036	61,2	2.987	18,2	21
1998.	15.292	3.180	20,8	8.907	58,2	3.205	21,0	19
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11
2006.	10.224	1.803	17,6	4.733	46,3	3.688	36,1	11
2007.	10.609	1.804	17,0	4.573	43,1	4.232	39,9	11

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 2.

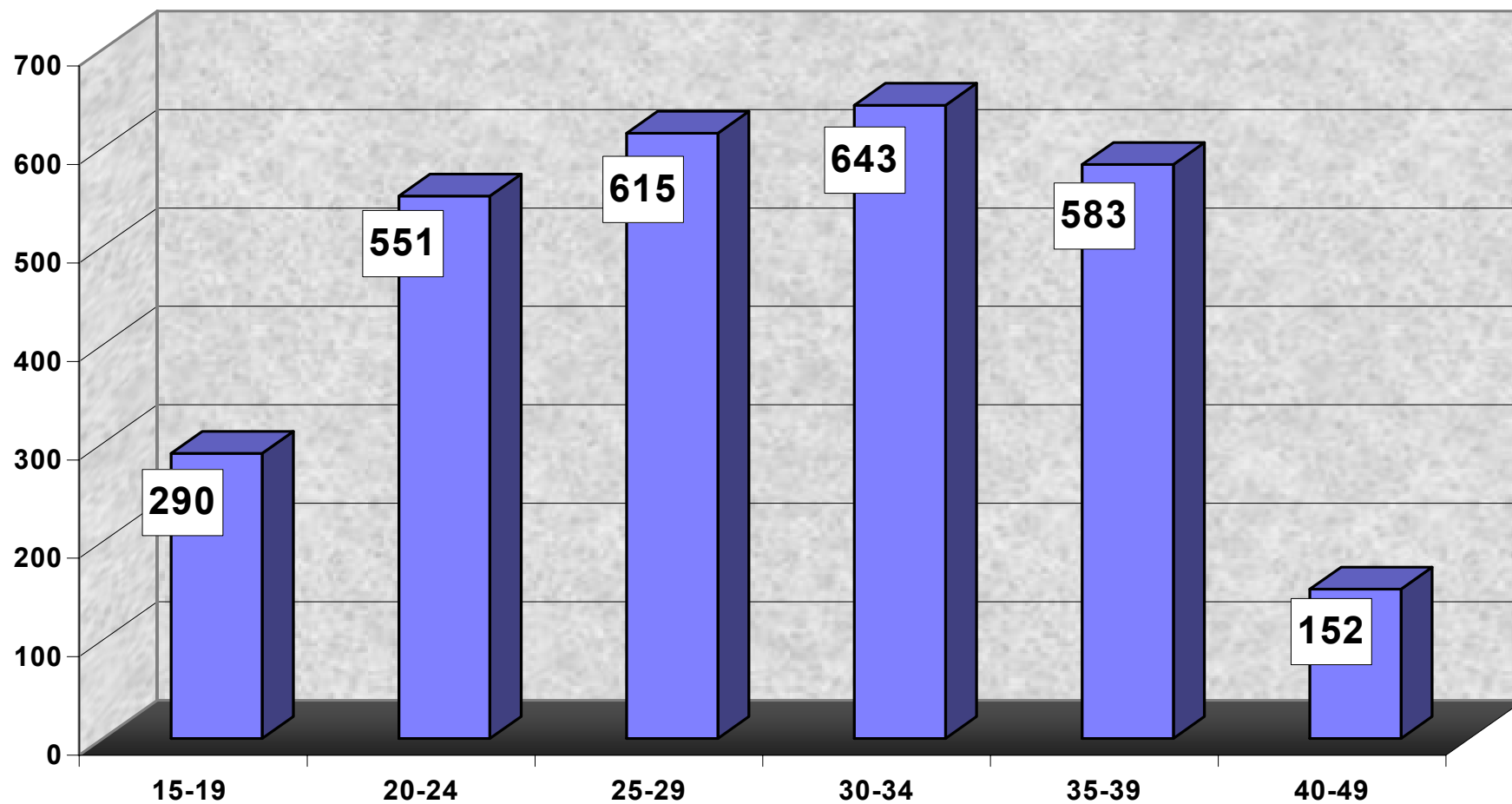
LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PO DOBNIM SKUPINAMA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
REPUBLIKE HRVATSKE, U RAZDOBLJU OD 1995. DO 2007. GODINE

GODINA	D O B (GODINE) ŽENE KADA JE NAPRAVLJEN PREKID TRUDNOĆE									UKUPNO
	ADOLESCENTICE				OSTALA DOB					
	< 15	15-16	17-19	ukupno	20-29	30-39	40-49	> 50	Nepoznato	
1995.	6 0,04%	66 0,5%	675 4,7%	747 5,2%	5494 38,5%	6525 45,7%	1389 9,7%	2 0,01%	125 0,9%	14282 100%
1996.	3 0,0%	72 0,6%	631 5,1%	703 5,7%	4565 37,0%	5654 45,8%	1339 10,8%	3 0,0%	72 0,6%	12339 100%
1997.	0 0,0%	38 0,4%	554 5,5%	592 5,9%	3679 36,7%	4572 45,5%	1122 11,2%	6 0,1%	65 0,6%	10036 100%
1998.	0 0,0%	33 0,4%	501 5,6%	534 6,0%	3255 36,5%	4038 45,3%	1010 11,3%	5 0,1%	65 0,7%	8907 100%
1999.	1 0,0%	36 0,4%	414 5,1%	451 5,6%	2869 35,6%	3611 44,8%	955 11,8%	6 0,1%	172 2,1%	8064 100%
2000.	4 0,0%	38 0,5%	384 5,1%	426 5,7%	2628 34,9%	3312 44,0%	916 12,2%	0 0,0%	252 3,3%	7534 100%
2001.	6 0,1%	51 0,8%	396 6,0%	453 6,9%	2420 36,8%	2917 44,4%	685 10,4%	1 0,0%	98 1,5%	6574 100%
2002.	7 0,1%	61 1,0%	414 6,7%	482 7,8%	2202 35,6%	2743 44,3%	684 11,0%	3 0,0%	77 1,2%	6191 100%
2003.	1 0,0%	72 1,2%	421 7,1%	494 8,3%	2157 36,4%	2528 42,7%	601 10,2%	2 0,0%	141 2,4%	5923 100%
2004.	1 0,0%	61 1,2%	338 6,5%	400 7,7%	1816 34,7%	2219 42,4%	542 10,4%	0 0,0%	255 4,8%	5232 100%
2005.	5 0,1%	57 1,2%	293 6,4%	355 7,8%	1.687 37,0%	1.901 41,7%	475 10,4%	1 0,0%	144 3,2%	4.563 100%
2006.	3 0,1%	66 1,4%	345 7,3%	414 8,8%	1.770 37,4%	1.924 40,7%	479 10,1%	2 0,0%	144 3,0%	4.733 100%
2007.	11 0,2%	66 1,4%	346 7,6%	423 9,2%	1723 37,7%	1875 41%	505 11%	0 0,0%	47 1,0%	4573 100%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno 1,4zdravstvo

Graf 2.

**Specifične stope legalno induciranih prekida trudnoće
na 100.000 žena u 2007. godini**

Tablica 3.

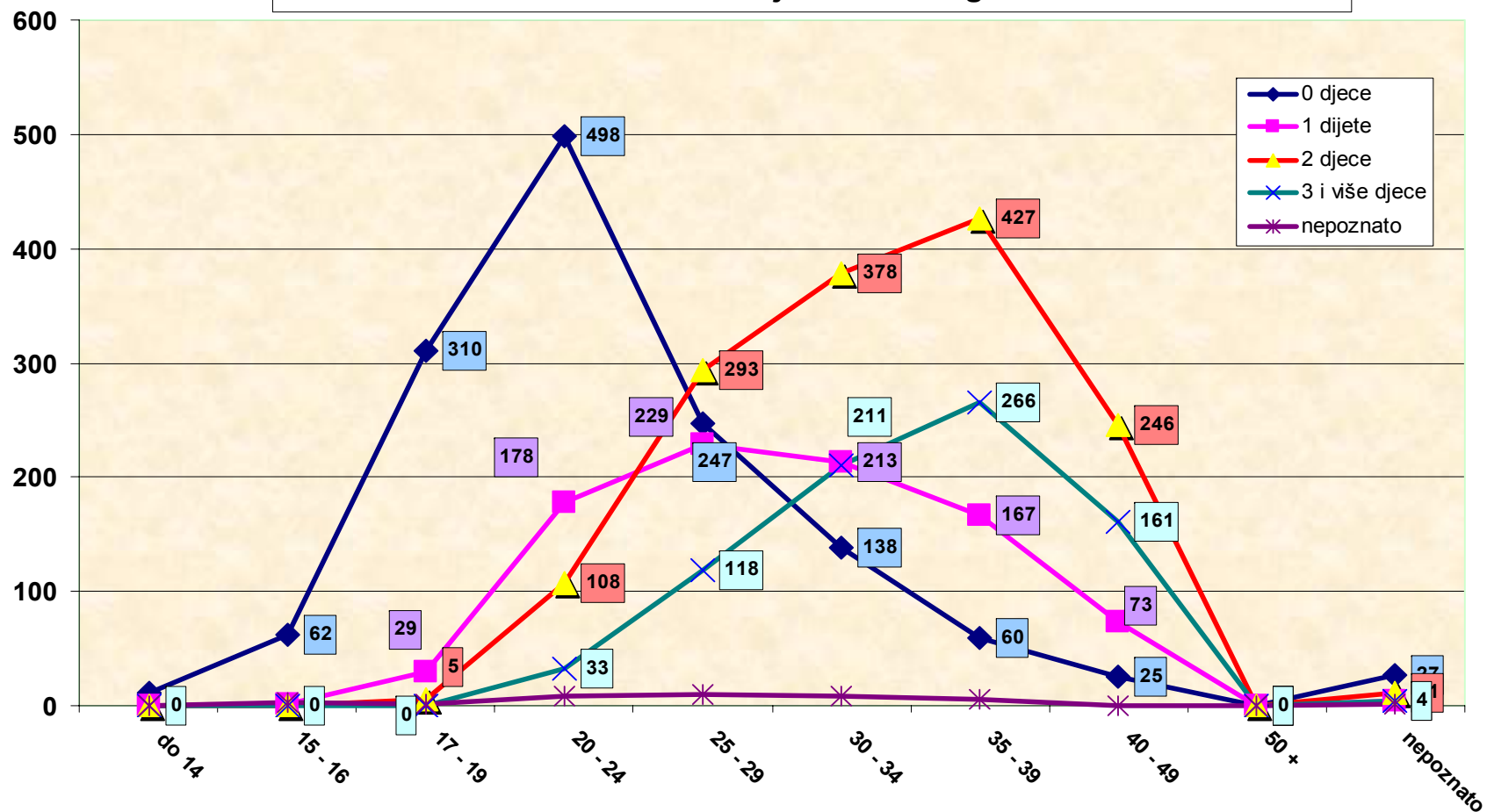
**BROJ ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM PREKIDOM TRUDNOĆE
PREMA BROJU ŽIVE DJECE U RAZDOBLJU 1998.- 2007. GODINA**

GODINA	B R O J Ž I V E D J E C E								UKUPNO
	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato	
1998.	2026 22,8%	1615 18,1%	3434 38,6%	1086 12,2%	346 3,9%	8 0,1%	4 0,04%	388 4,4%	8907 100%
1999.	1715 21,3%	1331 16,5%	2821 35,0%	914 11,3%	316 3,9%	15 1,0%	8 0,1%	944 11,7%	8064 100%
2000.	1730 23,0%	1301 17,3%	2668 35,4%	839 11,1%	311 4,1%	23 0,3%	3 0,04%	659 8,8%	7534 100%
2001.	1465 22,3%	1227 18,7%	2383 36,2%	866 13,2%	348 5,3%	17 0,3%	11 0,2%	257 3,9%	6574 100%
2002.	1503 24,3%	1104 17,8%	2274 36,7%	817 13,2%	319 5,2	14 0,2%	7 0,1%	153 2,5%	6191 100%
2003.	1586 26,8%	1175 19,8%	2066 34,9%	723 12,2%	286 4,8%	18 0,3%	11 0,2%	58 1,0	5923 100%
2004.	1335 25,5%	969 18,5%	1880 36,0%	658 12,6%	265 5,1%	31 0,6%	5 0,0%	89 1,7%	5232 100%
2005.	1269 27,8%	852 18,7%	1555 34,1%	577 12,6%	241 5,3%	14 0,3%	2 0,0%	53 1,2%	4563 100%
2006.	1397 29,5%	907 19,2%	1540 32,5%	568 12,0%	242 5,1%	15 0,3%	10 0,2%	54 1,1%	4733 100%
2007.	1378 30,1%	894 19,5%	1468 32,1%	516 11,3%	246 5,4%	19 0,4%	12 0,3%	40 0,9%	4573 100%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 3.

Broj žena s legalno induciranim prekidom trudnoće prema dobi i broju živorođene djece u 2007. godini

Tablica 4.

**BROJ ŽENA S UKUPNIM PREKIDIMA TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE,
U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 1994.-2007. GODINE**

BROJ ŽIVE DJECE									
GODINA	UKUPNO	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato
1994.	26014 100%	4790 18,4%	5079 19,5%	9298 35,7%	2313 8,9%	613 2,4%	29 0,1%	12 0,05%	3880 14,9%
1995.	19950 100%	4047 20,3%	3947 19,8%	6696 33,6%	1804 9,0%	566 2,8%	20 0,1%	10 0,05%	2860 14,3%
1996.	19634 100%	4082 20,8%	3476 17,7%	5982 30,5%	1655 8,4%	461 2,4%	23 0,1%	12 0,1%	3943 20,1%
1997.	16400 100%	3601 22,0%	3142 19,2%	5134 31,3%	1418 8,6%	500 3,1%	23 0,1%	13 0,1%	2569 15,7%
1998.	15292 100%	3571 23,4%	2807 18,4%	4505 29,5%	1469 9,6%	518 3,4%	17 0,1%	9 0,1%	2396 15,7%
1999.	14700 100%	3354 22,8%	2638 18,0%	3914 26,6%	1239 8,4%	459 3,1%	34 0,2%	12 0,1%	3050 20,7%
2000.	13870 100%	3413 24,6%	2728 19,7%	3793 27,4%	1208 8,7%	456 3,3%	47 0,3%	6 0,04%	2219 16,0%
2001.	12814 100%	3373 26,3%	2628 20,5%	3432 26,8%	1209 9,4%	496 3,9%	29 0,2%	20 0,2%	1627 12,7%
2002.	12002 100%	3932 32,8%	2458 20,5%	3326 27,7%	1185 9,9%	512 4,2%	31 0,3%	16 0,1%	542 4,5%
2003.	10999 100%	3461 31,5%	2500 22,7%	2996 27,2%	1041 9,5%	441 4,0%	41 0,4%	17 0,1%	502 4,6%
2004.	10288 100%	3320 32,3%	2410 23,4%	2885 28,0%	986 9,6%	424 4,1%	47 0,5%	18 0,2%	198 1,9%
2005.	10255 100%	3271 31,9%	2130 20,8%	2554 24,9%	914 8,9%	407 4,0%	29 0,3%	13 0,1%	937 9,1%
2006.	10.224 100%	3443 33,7	2435 23,8	2509 24,5	916 9,0	400 3,9	30 0,3	19 0,2	472 4,6
2007.	10609 100%	3784 35,7%	2336 22,0%	2389 22,5%	840 7,9%	409 3,9%	39 0,4%	17 0,2%	795 7,5%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 5.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2007. GODINU

Županija prebivališta	UKUPNO	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Stopa leg.ind.na 100.000 žena fert. dobi	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO – Hrvatska	10609	1804	4573	434	4232
Grad Zagreb	2288	518	859	426	911
Županija zagrebačka	509	89	228	295	192
Krapinsko-zagorska	178	25	72	218	81
Sisačko-moslavačka	682	108	372	880	202
Karlovačka	238	53	75	232	110
Varaždinska	380	50	175	396	155
Koprivničko-križevačka	330	60	179	614	91
Bjelovarsko-bilogorska	298	67	66	215	165
Primorsko-goranska	1025	86	693	907	246
Ličko-senjska	119	39	60	558	20
Virovitičko-podravska	313	37	164	750	112
Požeško-slavonska	158	31	26	131	101
Brodsko-posavska	301	88	38	91	175
Zadarska	426	55	176	462	195
Osječko-baranjska	920	115	487	603	318
Šibensko-kninska	227	37	123	494	67
Vukovarsko-srijemska	372	62	157	318	153
Splitsko-dalmatinska	446	66	21	18	359
Istarska	821	56	483	925	282
Dubrovačko-neretvanska	234	68	9	30	157
Međimurska	266	67	95	323	104
Strane države	57	22	6		29
Nepoznato	21	5	9		7

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

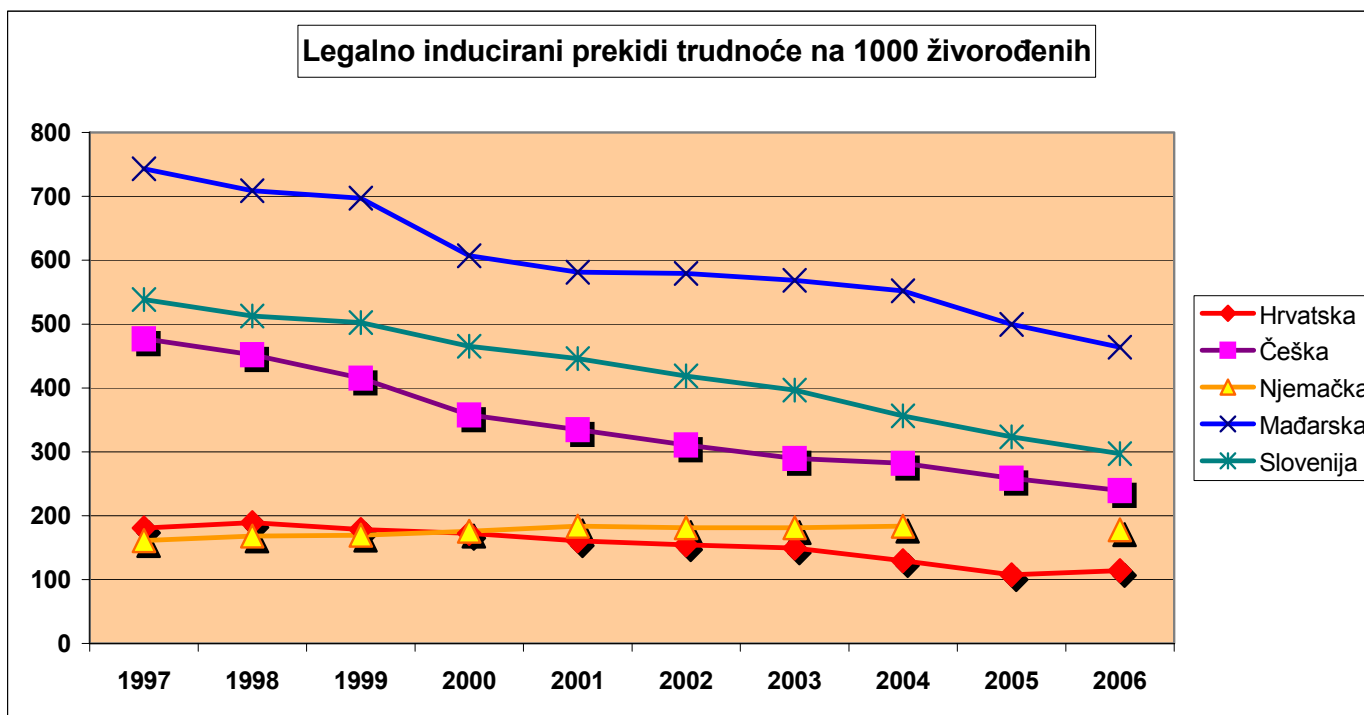
Tablica 6.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE U 2007. GODINI

Zdravstvena ustanova	U K U P N O	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO	10609	1804	4573	4232
KB"Sestre milosrdnice"	685	347	332	6
OB "Sveti duh"	1028	204	58	766
KB "Merkur"	673	1	669	3
KBC Petrova	572	76	99	397
OB Zabok	122	17	51	54
OB Sisak	638	99	393	146
OB Karlovac	194	38	62	94
OB Ogulin	56	27	12	17
OB Varaždin	384	49	182	153
OB Koprivnica	325	59	179	87
OB Bjelovar	227	65	32	130
KBC Rijeka	1183	97	811	275
OB Gospić	82	31	41	10
OB Virovitica	324	35	180	109
OB Požega	93	22		71
OŽB Pakrac	88	2	1	85
OB Slavonski Brod	205	72	9	124
OB Nova Gradiška	78	21	1	56
OB Zadar	431	61	163	207
OB Knin	19	7	1	11
KB Osijek	923	108	513	302
OŽB Našice	48	11		37
OB Šibenik	197	31	116	50
OB Vukovar	197	12	145	40
OB Vinkovci	154	45	3	106
KB Split	426	56	7	363
DZ Sinj	19	13		6
DZ Supetar				
DZ Makarska				
OB Pula	748	54	430	264
OB Dubrovnik	240	71	8	161
DZ Metković	6	4		2
ŽB Čakovec	244	69	75	100

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 4.

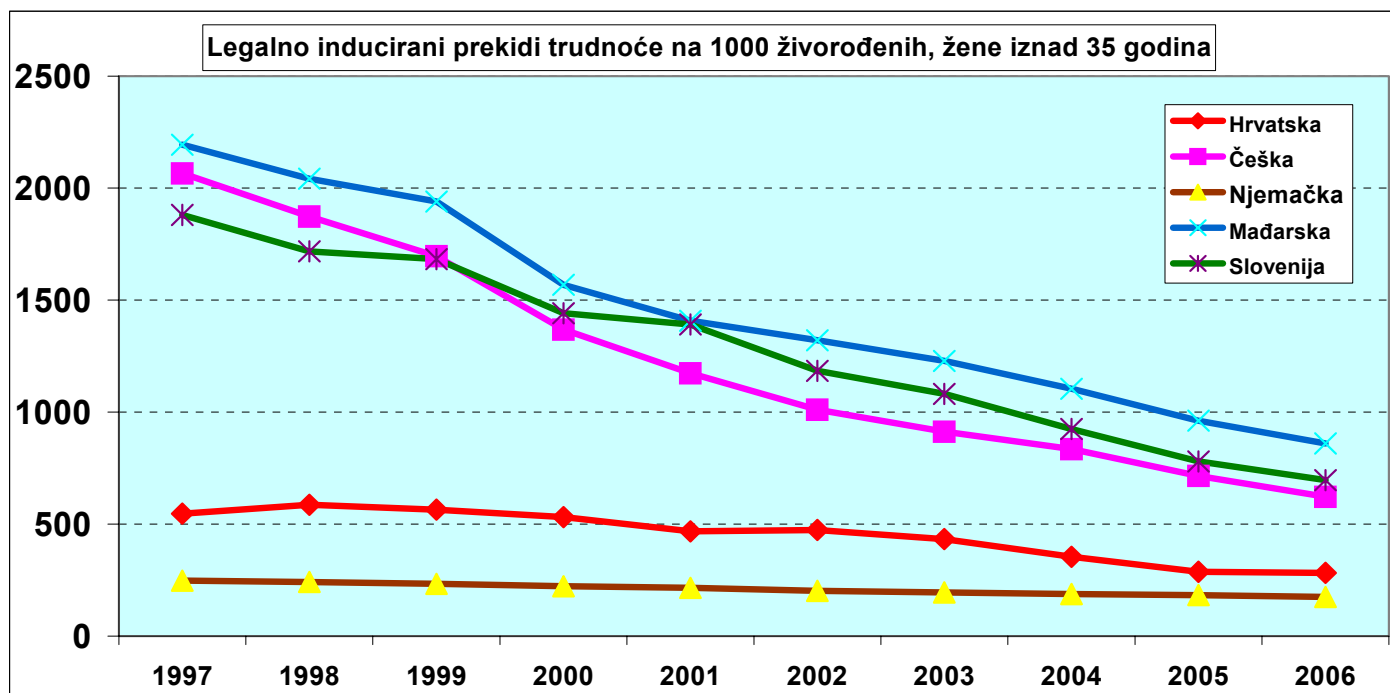

Broj legalno induciranih prekida trudnoće na 1000 živorođenih

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Hrvatska	180,83	189,24	178,49	172,22	160,37	154,41	149,31	129,8	107,38	114,2
Češka	477,19	452,15	415,3	357,83	334,65	310,93	289,5	282,34	258,81	239,55
Njemačka	161,16	167,88	169,28	175,51	183,76	181,28	181,16	183,74	180,85	177,95
Mađarska	743,4	708,84	697,14	607,08	581,2	579,26	568,31	552,25	499,39	463,84
Slovenija	538,6	512,68	502,48	465,23	446,24	418,66	396,8	356,49	323,47	297,25

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, November 2007.

Graf 5.

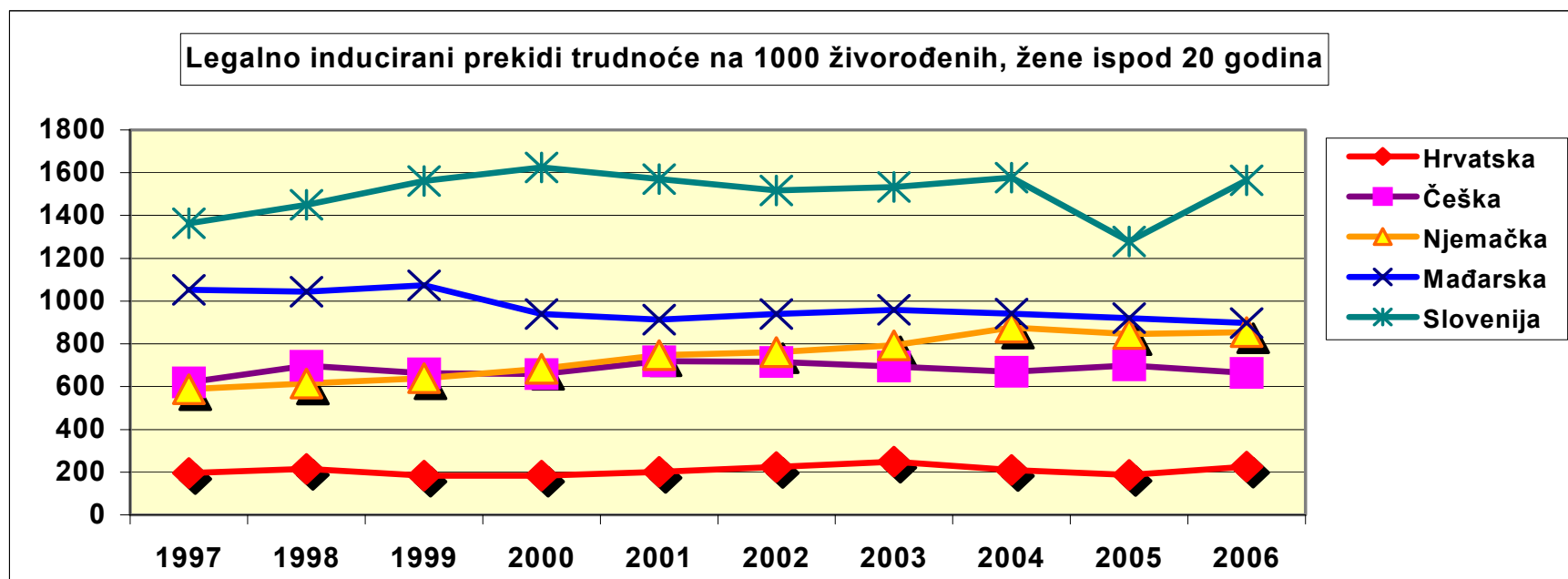

Prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena iznad 35 godina

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Hrvatska	546,26	586,32	564,88	531,11	467,35	473,59	432,56	354,46	286,54	282,41
Češka	2066,3	1873,05	1696,09	1368,16	1173,49	1010,44	912,93	835,3	717,97	622,07
Njemačka	247,93	241,8	232,9	222,32	215,24	202,24	194,6	187,96	182,86	175,06
Mađarska	2193,44	2042,15	1940,39	1567,61	1407,83	1321,02	1228,16	1104,64	962,04	859,83
Slovenija	1880,98	1717,72	1683,04	1440,8	1391,48	1183,69	1081,04	924,1	780,03	696,32

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, November 2007.

Graf 6.

Legalno inducirani prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena ispod 20 godina

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Hrvatska	196,55	216,02	184,16	182,96	200,53	223,98	249,87	210,53	187,63	226,84
Češka	619,97	697,10	661,87	658,91	718,32	715,68	694,86	668,76	699,6	663,32
Njemačka	587,62	614,6	639,95	683,96	748,02	761,2	793,78	876,63	846,98	854,69
Mađarska	1053,26	1044,03	1073,9	938,97	913,42	939,92	958,64	942,23	919,98	897,52
Slovenija	1363,64	1449,66	1561,72	1625,98	1571,11	1518,13	1533,33	1577,16	1278,24	1564,75

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, November 2007.